

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/Statsråd Nikolai Astrup

Oslo 30.11.20

Innspill til handlingsplan om bærekraftsarbeidet i Norge

Frivilligheten i Norge har en unik, bred deltakelse, består av et mangfold av organisasjoner, aktiviteter og saker og har en sterk evne til å mobilisere enkeltmennesker til samfunnsdeltakelse, som medlemmer, frivillige, givere eller deltakere på aktiviteter. Frivillige organisasjoner i Norge bidrar gjennom sine aktiviteter både direkte – og indirekte – til å nå bærekraftsmålene. Å gi frivilligheten større rom i samfunnet vil *i seg selv* bidra til å realisere bærekraftsmålene. Men dette skjer ikke *av seg selv*. Som andre sektorer trenger også frivilligheten rammebetingelser for å kunne vokse og utvikle seg i takt med samfunnets behov.

Behov for en helhetlig frivillighetspolitikk

Frivillighet Norges viktigste innspill til norske myndigheter er at både stat, fylker og kommuner må etablere og utvikle en helhetlig frivillighetspolitikk som legger til grunn at frivilligheten er en samfunnssektor, respekterer dens verdier og anerkjenner behovet for et mangfold av frivillige organisasjoner. Gjennom dette vil frivilligheten styrkes, og dermed styrkes også arbeidet med å nå bærekraftsmålene.

Som innspill til handlingsplanen viser vi først og fremst til Frivillighetspolitisk plattform. Plattformen ble vedtatt av våre medlemsorganisasjoner etter en bred og inkluderende prosess i 2019, og gjelder for perioden 2019-2023. Plattformen gir en beskrivelse av viktige samfunnstrender frivilligheten møter, og hvilke konkrete tiltak frivilligheten og myndighetene bør gjennomføre for å møte disse trendene. Trendene som beskrives er «Demokrati under press», «Økende utenforskap», «Arbeidet for et bærekraftig samfunn», «Nye folkehelseutfordringer», «Engasjement i endring» og «Trygghet og beredskap». Plattformen i sin helhet kan leses på Frivillighet Norges nettsider¹.

Mens våre medlemsorganisasjoner bidrar til å løse mange av bærekraftsmålene, vil vi i vårt innspill fokusere på samarbeid på tvers av samfunnssektorer.

¹ <https://www.frivillighetnorge.no/politikk/frivillighetspolitisk-plattform-2019-2023/>

Spesielt angående mål 17: Samarbeid for å nå målene

Frivillighet Norge oppfordrer nasjonale og lokale myndigheter sterkt til å trekke inn frivillige organisasjoner som samarbeidspartnere i arbeidet med bærekraftsmålene. Samarbeid med næringslivet er også i økende grad aktuelt. Vi er derfor glade for at «Samarbeid for å nå målene» er definert som et eget bærekraftsmål, og ber om at handlingsplanen særlig fokuserer på rammer for samarbeidet mellom frivilligheten og det offentlige.

Det offentlige peker ofte på frivilligheten som en del av løsningen på samfunnsutfordringer. For at frivillig sektor skal ha mulighet til å fylle denne rollen må det følge med ressurser og gode rammer for samarbeid. Frivillige organisasjoner eksisterer for å oppfylle sine egne formål og har sin egenverdi, derfor bør frivilligheten i liten grad handle på bestilling fra det offentlige, eller bli detaljstyrt. I et likeverdig partnerskap kan det offentlige og frivilligheten sammen finne fram til hvordan organisasjonenes formål og egenart kan bidra til å nå felles mål. Dette må ligge til grunn for samarbeidet mellom det offentlige og frivilligheten for å nå bærekraftsmålene.

For å lykkes i samarbeid mellom det offentlige og frivilligheten, og å utnytte potensialet for økt samhandling for å nå bærekraftsmålene, må:

- frivillige organisasjoner som samarbeider med det offentlige tilføres ressurser til å følge opp felles målsettinger
- det offentlige ta hensyn til at organisasjonene trenger tilstrekkelig ressurser for å sikre god organisasjonsdrift og opplæring av organisasjonen når man gir støtte til prosjekter eller har samarbeid.
- støtte til frivillige organisasjoner i størst mulig grad gis som ubundne midler.
- stat, kommuner og fylker ha en helhetlig frivillighetspolitikk.
- frivillige organisasjoner inkluderes som høringsinstanser og samspillspartnere i politiske prosesser, der det er naturlig.
- det offentlige legge til rette for møteplasser for og med frivilligheten.
- det offentlige møte frivilligheten med en profesjonell og objektiv tilnærming.
- både frivilligheten og det offentlige vise gjensidig respekt for hverandres egenart.
- samarbeidet mellom det offentlige og frivilligheten bygge på en felles forståelse av de samfunnsutfordringene begge parter har som formål å løse, og frivillighetens innsats må være et supplement til, ikke en erstatning for, det offentliges oppgaver og ansvar på området.
- alle kommuner og fylkeskommuner ta hensyn til frivillige organisasjoners behov i utformingen av arealplaner og andre kommunale planer.
- frivillige organisasjoner ha forutsigbare rammebetingelser, blant annet gjennom tilgang på flerårige ordninger og egnede offentlige lokaler.
- det ses på nye og utvidede ordninger som gjør det mer attraktivt for næringslivet å støtte frivillige organisasjoner økonomisk.

Vi stiller gjerne på møte med Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å utdype våre innspill.

Med vennlig hilsen

Stian Slotterøy Johnsen
Generalsekretær